

Mivel sose voltam írásaiból élő író, aki publikációból legalább minimális létfenntartást biztosító jövedelmet remélhet, az íráshoz szükséges szabadidő kiszakítása emberfeletti erőfeszítéseket igényelt. És nemcsak tőlem, de a feleségetől, Mezey Katalintól is, aki ugyancsak saját irodalmi elképzeléseinek megvalósításáért küzdött az enyémnél semmivel sem jobb körülmények között. Ennek a helyzetnek az elemzése megérne egy külön okfejtést. Most azonban nem akarok vele foglalkozni. Csupán azért említem, mert Schopenhauer is *Az egyéniségről* írott dolgozatában az alkotó szellem kifejlődésének legalapvetőbb feltételeként említi a szabadidőt, ahogy ő fogalmaz, a lét „negatív ajándékát”. Az alkotó egyéniségnek „szabad időre van szüksége – mondja –, hogy szel-

lemi képességeit kifejleszthesse, és élvezhesse. Csak arra van szüksége, hogy engedtessek meg neki, hogy egész életén át, minden nap, minden órában a maga egyénisége szerint élhessen.” Ez a fényűzés, amely a kiegyensúlyozott alkotói tevékenység alapfeltétele, számomra sohasem adatott meg. Az időt, amely éppen ez által csak részben lehetett szabad, mindig nyomasztó nehézségek árán kellett kizsarolnom a sorstól az írás számára. És ez az erőfeszítés óhatatlanul az alkotói nézőpont módosulásához vezetett. Főkéntes témakezelésre, az elbeszélő ironikus kívülállásának intonálására nem adott lehetőséget. Mindent azonnal, a gyónás lelki terhével és a bocsánat iránti szomjúság szenvedélyével kellett elmondanom. De hát kinek gyóntam, és kitől reméltem bocsánatot?

IANCU LAURA

Ébrenlét

*Azt mondtam akkor magamban:
könnyebb volt a nejlonszatyor,
könnyebb a paraszttarisznya,
elfért benne az ezer kilométeres haza, az is,
kit felapróztak, mint a hagymát
sokadik torunk lakomájára,
könnyebb volt vendégnek lenni
őseim országában,
amikor hazafogadtál.*

*„A hét első napján...” – a feltámadás
történetének kezdőmondata...
A hét első napján jött a hír,
s én akkor azt kiáltottam:
Uram, hol késlekedtél?*

*Negyven napja szoktatom
magam a hiányhoz. Széken ültem,
immáron álló vigyázzba'.
Elérhetetlen lett, akár a Föld,
folytatom: akár a földről Isten országa.*

*Nyitott szemmel kell aludnom,
nyitottan az örökkévalóságra,
hogy legalább az ébrenlétben
találkozzunk néha,
ebben a maradék távolságba'.*